

Mūža pensijas apdrošināšana

Līguma noteikumi MP-06
Spēkā no 2023.gada 1.janvāra

1. NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI

Apdrošinājumaņēmējs – fiziska persona, valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieks, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt vecuma pensiju vai pensionējas priekšlaicīgi, un kurš ir noslēdzis Līgumu. Apdrošinājumaņēmējs vienlaikus ir Apdrošinātais.

Apdrošināšanas līgums, Līgums – Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās par Apdrošinātā dzīvības apdrošināšanu.

Līgums sastāv no šiem noteikumiem (turpmāk tekstā – **Noteikumi**) un Polises, kā arī no Līguma grozījumiem un papildinājumiem. Parakstot Polisi, Apdrošinājumaņēmējs apliecina, ka ir saņēmis, iepazīzinies un piekrit minētajiem dokumentiem.

Apdrošināšanas objekts – Apdrošinātā dzīvība.

Apdrošināšanas polise, Polise – dokuments, kuru izsniedz Apdrošinātājs un kas apliecina Līguma noslēgšanu.

Apdrošināšanas prēmija – vienreizējs Uzkrātā fondētās pensijas kapitāla maksājums, kuru VSAA pārskaita Apdrošinātājam par Apdrošinātā dzīvības apdrošināšanu.

Apdrošināšanas summa – Līguma darbības laikā izmaksātās Mūža pensijas summa.

Apdrošinātais – fiziska persona, kas ir apdrošināta saskaņā ar Līgumu.

Apdrošinātais risks – uz Apdrošināšanas objektu attiecināms, Noteikumos paredzētais no Apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.

Apdrošinātājs – AAS "CBL Life", reģ. Nr.40003786859, juridiskā adrese: Republikas laukums 2A, Rīga, Latvija, LV-1010.

Atteikuma periods – 15 kalendārās dienas pēc Apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas, kura laikā Apdrošinājumaņēmējs var izbeigt Līgumu.

Banka – AS "Citadele banka", reģ. Nr.40103303559, juridiskā adrese: Republikas laukums 2A, Rīga, Latvija, LV-1010.

Garantētā izmaksas pēdējā apdrošināšanas atbildība – vienreizēji izmaksājama naudas summa, kuru veido Garantētā izmaksas perioda laikā Apdrošinātai personai un Labuma guvējam neizmaksātā Mūža pensija, un kuru Noteikumos noteiktajos gadījumos izmaksā Apdrošinātā vai Labuma guvēja Mantiniekiem.

Garantētais izmaksas periods – laika periods, kurā Apdrošinātā nāves gadījumā viņam paredzēto Mūža pensiju turpina saņemt Labuma guvējs (ja tāds ir norādīts).

Internetbanka – Apdrošinājumaņēmējam pieejamā Citadele internetbanka, ja starp Apdrošinājumaņēmēju un Banku noslēgts attiecīgs līgums.

Izmaksas biežums – Polisē norādītā Mūža pensijas izmaksas regularitāte – mēnesis, ceturksnis, pusgads vai gads.

Izmaksas datums – Polisē norādītais Mūža pensijas regulāro izmaksu datums.

Labuma guvējs – Polisē norādītā persona, kurai Apdrošinātā nāves gadījumā, ja Apdrošinājumaņēmējs izvēlēties Garantētu izmaksas periodu, tiek maksāta Mūža pensija līdz Garantētā izmaksu perioda beigām.

Mājas lapa – Apdrošinātāja mājas lapa internetā, kuras adrese ir www.cbl.lv/life. Mājas lapas adrese var tikt mainīta, izvietojot attiecīgu paziņojumu Mājas lapā vismaz 30 dienas iepriekš.

Mantinieki – persona(-s), kura(-s) Latvijas Republikas Civillikumā noteiktajā kārtībā mantojusi(-ši) Mūža pensiju Noteikumos noteiktajos gadījumos un ir pienēmusi(-ši) šādu mantojumu.

Mūža pensija – apdrošināšanas atbildība, kas tiek maksāta kā regulāras garantētas Uzkrātā fondētās pensiju kapitāla izmaksas Polisē noteiktajā apmērā.

Pieteikums – Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai informētu to par faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami Līguma noslēgšanai.

Uzkrātais fondētās pensijas kapitāls – naudas līdzekļi, kas Apdrošinājumaņēmēja labā uzkrāti Valsts fondētājā pensiju shēmā (pensiju 2. līmenī).

VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

2. LĪGUMA VALŪTA

2.1. Līguma valūta ir EUR (eiro). Visas ar Līgumu saistītās iemaksas un izmaksas, Apdrošinājuma summa un Mūža pensija tiek noteiktas un veiktas EUR (eiro) valūtā bezskaidras naudas norēķinu veidā.

3. VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

3.1. Minimālais Uzkrātais fondētās pensija kapitāla apmērs, kas dod tiesības noslēgt Līgumu, ir 2000 EUR (divi tūkstoši eiro).

3.2. Minimālais Mūža pensijas maksājums ir 5 EUR (pieci eiro). Polisē norādītais Mūža pensijas apmērs tiek uzrādīts pirms nodokļu nomaksas.

3.3. Maksimālais Garantētais izmaksas periods ir 20 (divdesmit) gadi.

3.4. Pēc Līguma noslēgšanas un tā darbības laikā Apdrošinājumaņēmējs nav tiesīgs pieprasīt mainīt Garantēto izmaksu periodu, kā arī Izmaksas biežumu un datumu.

3.5. Apdrošinātājs neatbild par savu saistību nepienācīgu izpildi, ja nepienācīgas izpildes cēlonis ir nepārvarama vara – dabas stihijas ugunsgrēks, militāras akcijas, blokāde, valsts varas vai pārvaldes institūciju pieņemti lēmumi.

4. MŪŽA PENSIJAS APRĒĶINĀŠANAS KĀRTĪBA UN PIEDĀVĀJUMS

4.1. Apdrošinātāja Mūža pensijas apdrošināšanas piedāvājumu var saņemt izmantojot mājas lapā www.cbl.lv/life pieejamo kalkulatoru vai klātienē konsultācijā pie Apdrošinātāja, vai Bankas klientu apkalpošanas centros.

4.2. Mūža pensija tiek aprēķināta, pamatojoties uz Apdrošinātāja izstrādāto tarifu metodiku un valsts fondēto pensijas shēmas dalībnieka sniegto informāciju, ņemot vērā Uzkrāto fondētās pensijas kapitāla apmēru, personas vecumu, Garantētā izmaksu perioda esamību, tā garumu, Līguma noslēgšanas un uzturēšanas izmaksas.

5. LĪGUMA NOSLĒGŠANA. ATTEIKUMA TIESĪBAS

5.1. Līguma noslēgšanai Apdrošinājumaņēmējs aizpilda un iesniedz Apdrošinātājam Pieteikumu, kā arī iesniedz izziņu no VSAA par Uzkrāto fondētās pensijas kapitālu. Pieteikuma saņemšana Apdrošinātājam neuzliek pienākumu noslēgt Līgumu.

5.2. Līgums ir uzskatāms par noslēgtu datumā, kad Apdrošinājumaņēmējs un Apdrošinātājs, rakstiski vienojoties par Līguma nosacījumiem, paraksta Polisi.

5.3. Līgums stājas spēkā nākamajā dienā pēc Apdrošināšanas prēmijas samaksas. Līgums attiecbā uz Apdrošināto ir beztermiņa.

5.4. Apdrošinātā pienākums ir informēt Labuma guvēju par noslēgto Līgumu un tā nosacījumiem.

5.5. Apdrošinājumaņēmējs ir tiesīgs izbeigt Līgumu Atteikuma periodā, iesniedzot Apdrošinātājam par to rakstisku iesniegumu. Pēc Atteikuma perioda beigām Apdrošinājumaņēmējs nav tiesīgs prasīt Līguma izbeigšanu, t.sk. iemaksātās Apdrošināšanas prēmijas atmaksu.

6. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJA

6.1. Nākošajā darba dienā pēc Atteikuma perioda beigām, Apdrošinātājs par noslēgto Līgumu informē VSAA, lai VSAA veiktu Apdrošināšanas prēmijas samaksu. Saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem VSAA veic Apdrošināšanas prēmijas samaksu 10 (desmit) darba dienu laikā un nosūta Apdrošinātājam paziņojumu "Par mūža pensijas apdrošināšanas prēmijas pārskaitīšanu".

6.2. Apdrošināšanas prēmija tiek uzskatīta par samaksātu ar brīdi, kad tā ir saņemta Apdrošinātāja norādītajā norēķinu kontā.

6.3. Ja Apdrošinātājs 15 (piecpadsmit) darba dienu laikā pēc Atteikuma perioda beigām un informācijas nosūtīšanas VSAA nesaņem Apdrošināšanas prēmiju pilnā apmērā, tad Līgums nav spēkā no tā noslēgšanas brīža. Apdrošinātājs par to nekavējoties rakstveidā informē Apdrošinājumaņēmēju.

6.4. Apdrošinājumaņēmējam nav tiesību veikt papildus Apdrošināšanas prēmijas maksājumus.

7. MŪŽA PENSIJAS IZMAKSAS KĀRTĪBA

7.1. Mūža pensiju Apdrošinātājs izmaksā Apdrošinātājam līdz viņa mūža beigām atbilstoši Līgumā paredzētajam Izmaksas biežumam.

7.2. Mūža pensijas pirmā un turpmākās izmaksas tiek veiktas Izmaksas datumā, sākot ar Polisē norādīto izmaksas sākuma datumu. Izmaksas sākuma datums tiek noteikts, ņemot vērā Atteikuma periodu un Līguma 6.1. punktā noteikto Apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņu.

7.3. Ja Apdrošinājumaņēmēja izvēlētais izmaksas biežums ir ceturksnis, pusgads vai gads, Mūža pensijas turpmākās izmaksas tiek izmaksātas katra ceturkšņa, pusgada vai gada pirmā mēneša izmaksas datumā.

7.4. Ja Mūža pensijas izmaksas datums iekrīt Latvijas Republikas atpūtas dienā vai svētku dienā, Apdrošinātājs Mūža pensiju izmaksā nākamajā darba dienā pēc izmaksas datuma.

7.5. Apdrošinātājs izmaksā Mūža pensiju tikai ar pārskaitījumu uz Apdrošinātā Līgumā norādīto bankas kontu. Ja Apdrošinātājam jāveic starptautisks pārskaitījums, pārskaitījuma komisijas, ja tādas rodas, sedz Mūža pensijas saņēmējs.

7.6. Atkarībā no Apdrošinātāja finanšu darbības rezultātiem, Apdrošinātājs katru gadu brīvi pēc savas izvēles var pieņemt lēmumu par gratifikāciju izmaksu. Gratifikācija, ja tāda tiek izmaksāta, tiek aprēķināta katram aprēķina brīdī spēkā esošam Līgumam un tiek izmaksāta kopā ar nākamo Mūža pensijas izmaksu izmaksas datumā.

7.7. Līguma darbības laikā Apdrošinātājam ir tiesības pārliecināties, vai tam ir pienākums veikt Mūža pensijas izmaksas, t.sk. pieprasot informāciju no Apdrošinātā vai Labuma guvēja vai likumā noteiktajā kārtībā izveidotajam datu bāzēm.

8. GARANTĒTAIS IZMAKSAS PERIODS

8.1. Apdrošinājumaņēmējs ir tiesīgs Līgumā iekļaut Garantēto izmaksas periodu, norādot Labuma guvēju, kuram Apdrošinātā nāves gadījumā līdz Garantētā izmaksas perioda beigām tiks veikta Mūža pensijas izmaksā Apdrošinātā vietā.

8.2. Ja Mūža pensiju saņem Labuma guvējs un Garantētajā izmaksas periodā ir iestājusies Labuma guvēja nāve, tad Mūža pensijas izmaksā tiek pārtraukta un tiek aprēķināta Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzība, kas tiek izmaksāta Labuma guvēja Mantiniekiem.

8.3. Ja Apdrošinātā nāve iestājusies Garantētā izmaksas periodā un Labuma guvējs ir miris pirms Apdrošinātā, un nav norādīts cits Labuma guvējs, Mūža pensijas izmaksā tiek pārtraukta un tiek aprēķināta Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzība, kas tiek izmaksāta Apdrošinātā Mantiniekiem.

8.4. Ja Apdrošinātā nāve iestājusies pēc Garantētā izmaksas perioda beigām, Mūža pensijas vai Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzības izmaksā netiek veikta.

8.5. Ja Līgumā nav iekļauts Garantētais izmaksas periods un norādīts Labuma guvējs, Mūža pensija tiek izmaksāta tikai līdz Apdrošinātā mūža beigām, neparedzot Mūža pensijas un Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzību izmaksu citām personām.

8.6. Garantēto izmaksas periodu sāk skaitīt no pirmā Mūža pensijas izmaksas datuma. Garantētais izmaksas periods tiek norādīts Polisē.

8.7. Labuma guvējam, lai saņemtu Mūža pensiju (ja Apdrošinātā nāve iestājusies Garantētajā izmaksas periodā), jāiesniedz Apdrošinātājam šādi dokumenti:

8.7.1. pieteikums Mūža pensijas saņemšanai;

8.7.2. pieteicēja pases vai cita atzīta personu apliecinoša dokumenta kopija, uzrādot oriģinālu;

8.7.3. Apdrošinātā miršanas apliecības kopija, uzrādot oriģinālu (pēc Apdrošinātāja pieprasījuma).

8.8. Mūža pensijas izmaksā Labuma guvējam tiek uzsākta ar nākamo Mūža pensijas regulārās izmaksas datumu pēc Apdrošinātājā noteikto dokumentu iesniegšanas.

8.9. Mūža pensiju izmaksā Labuma guvējam Polisē norādītajā apmērā atbilstoši paredzētajam izmaksu biežumam līdz Garantētā izmaksas perioda beigām. Apdrošinātājs aprēķina un Labuma guvējam izmaksā arī līdz Mūža pensijas pieteikuma saņemšanai neizmaksāto Mūža pensijas daļu par paredzētajām Mūža pensijas izmaksām, kas iestājas no Apdrošinātā nāves dienas līdz Labuma guvēja pieteikuma saņemšanas dienai, izņemot tās Mūža pensijas, kas ir izmaksātas uz Apdrošinātā kontu pēc Apdrošinātā faktiskās nāves.

8.10. Apdrošinātā vai Labuma guvēja Mantiniekiem, lai saņemtu Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzību, papildus Noteikumu 8.7. punktā noteiktajiem dokumentiem jāiesniedz Apdrošinātājam – Labuma guvēja miršanas apliecības un savas mantojuma tiesības apliecinoša dokumenta kopija, uzrādot oriģinālu.

8.11. Mantiniekiem Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzību izmaksā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no visu Apdrošinātāja pieprasīto dokumentu saņemšanas, ja tie atbilst Apdrošinātāja prasībām. Ja Mantinieki ir vairāki Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas

atlīdzība tiek proporcionāli sadalīta starp Mantiniekiem. Ja tas nav iespējams, Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Mantiniekiem tikai pēc visu Mantinieku vienošanās par tās sadali iesniegšanas Apdrošinātājam.

8.12. Mūža pensijas vai Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātājs izmaksā tikai ar pārskaitījumu uz Labuma guvēju vai Mantinieku norādīto bankas kontu. Ja Apdrošinātājam jāveic starptautisks pārskaitījums, pārskaitījumu komisijas, ja tādas rodas, sedz pārskaitījuma saņēmējs.

9. LĪGUMA GROZĪJUMI UN IZBEIGŠANA

9.1. Apdrošinājumaņēmējs Garantētā izmaksas perioda laikā ir tiesīgs mainīt norādīto Labuma guvēja, t.sk. gadījumā, ja Labuma guvējs ir miris. Šajā gadījumā Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam rakstveida iesniegumu. Grozījumi Līgumā stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad Apdrošinātājs ir saņēmis atbilstoši noformētu Apdrošinājumaņēmēja iesniegumu par Labuma guvēja maiņu. Mainot Labuma guvēju, pārējie Līguma noteikumi netiek grozīti.

9.2. Ja Latvijas Republikas normatīvo aktu izmaiņu gadījumā kāds Līguma noteikums kļūst par spēkā neesošu, nelikumīgu vai neizpildāmu, Apdrošinātājs informē Apdrošinājumaņēmēju un Labuma guvēju par to izvietojot attiecīgu informāciju Mājas lapā.

9.3. Ja viens vai vairāki Līguma noteikumu punkti jebkādā veidā kļūst par spēkā neesošiem, nelikumīgiem vai neizpildāmiem, tas nekādā veidā neietekmēs un neierobežos pārējo Līguma noteikumu spēkā esamību, likumību vai izpildāmību.

10. LĪGUMA IZBEIGŠANA

10.1. Līgums tiek izbeigts:

10.1.1. ar Apdrošinātā nāves dienu, ja nav noteikts Garantētais izmaksas periods vai ja Garantētais izmaksas periods ir beidzies.

10.1.2. ar dienu, kad beidzas Garantētais izmaksas periods, ja Mūža pensijas saņēmējs ir Labuma guvējs.

10.1.3. ar dienu, kad tiek veikta Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzības izmaksā Mantiniekiem Līgumā noteiktajos gadījumos.

10.1.4. ar dienu, kad Apdrošinātājs konstatē, ka Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzības izmaksā Apdrošinātā vai Labuma guvējā Mantiniekiem nav iespējama, t.sk. gadījumā, ja tādu nav.

10.2. Ja apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Labuma guvējam ir neatbilstoša starptautiskajām un nacionālajām sankcijām vai ierobežojumiem (tostarp Eiropas Savienības vai ASV noteiktajām sankcijām), Līgums zaudē spēku no dienas, kurā attiecīgās sankcijas vai ierobežojumi ir noteikti pret saistīto pusi. Šādā gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības atteikt Mūža pensijas izmaksu vai jebkādu citu no Līguma izrietošu summu izmaksu.

11. INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA

11.1. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums informēt Labuma guvēju par noslēgto Līgumu un tā noteikumiem attiecībā uz Labuma guvēju.

11.2. Slēdzot Līgumu, Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums sniegt visu Apdrošinātāja pieprasīto informāciju.

11.3. Apdrošinājumaņēmējs, Labuma guvējs, Apdrošinātā mantinieki ir atbildīgi par patiesas un pilnīgas informācijas sniegšanu Apdrošinātājam.

11.4. Apdrošinātājs kā personas datu pārzinis veic personas datu apstrādi. Apdrošinātājs personas datu apstrādē ievēro Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) 2016/679 (27.04.2016.) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un citu piemērojamo normatīvo aktu prasības. Detalizēta informācija par personas datu apstrādi pieejama Apdrošinātāja Privātuma aizsardzības noteikumos, ar kuriem var iepazīties mājas lapā.

11.5. Gadījumos, kad Apdrošinājumaņēmējs nodod Apdrošinātājam citu personu personas datus (piemēram, Labuma guvēja), Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs kā personas datu pārzinis par šo datu nodošanu Apdrošinātājam.

11.6. Visa ar Līgumu saistītā informācija, paziņojumi un dokumenti Apdrošinātājam ir jāiesniedz tādā veidā un formā, lai Apdrošinātājam būtu iespējams identificēt to iesniedzēju. Apdrošinājumaņēmējs rakstveida iesniegumus Apdrošinātājam var

iesniegt Internetbankā, ar e-pasta starpniecību, ja dokumenti ir parakstīti ar Latvijā atzītu drošu elektronisko parakstu vai Bankas klientu apkalpošanas centros.

11.7. Apdrošinātājs var nosūtīt Apdrošinājumaņēmējam privātus vai publiskus paziņojumus, ja ir saņemta Apdrošinājumaņēmēja piekrišana šādai saziņai.

11.8. Apdrošinātājs ar Līgumu saistītai saziņai izmantos šādus saziņas līdzekļus:

11.8.1. Internetbanka;

11.8.2. E-pasts;

11.8.3. Pasta pakalpojumi.

11.9. Ar Līgumu saistītās korespondences nosūtīšanai izmanto 11.8.punktā minētos saziņas līdzekļus, ievērojot secību, proti, ar Līgumu saistīto korespondenci Apdrošinātājs nosūta Apdrošinājumaņēmējam vai Labuma guvējam ar Internetbankas starpniecību. Ja Apdrošinājumaņēmējam vai Labuma guvējam nav pieejama Bankas Internetbanka, informācija tiek nosūtīta uz Apdrošinājumaņēmēja vai Labuma guvēja e-pasta adresi. Gadījumā, ja Apdrošinājumaņēmējam vai Labuma guvējam nav aktīvas e-pasta adreses, informācija Apdrošinājumaņēmējam vai Labuma guvējam tiek nosūtīta, izmantojot pasta pakalpojumus. Gadījumos, kad informācijas apmaiņa tiek nodrošināta ar pasta pakalpojumu starpniecību, Apdrošinājumaņēmējs vai Labuma guvējs sedz pasta pakalpojumu izdevumus atbilstoši Bankas noteiktajam cenrādī.

11.10. Ar Līgumu saistītā informācija Internetbankā tiek sagatavota un nosūtīta Apdrošinājumaņēmējam tādā valodā, kāda ir izvēlēta attiecīgajā saziņas kanālā.

11.11. Privātie paziņojumi, kas nosūtīti pa pastu, tiek uzskatīti par saņemtiem 5. dienā pēc to nodošanas pasta iestādē. Privātie paziņojumi, kas nosūtīti, izmantojot citu sakaru kanālu, tiek uzskatīti par saņemtiem tajā pašā dienā.

11.12. Apdrošinātājs Līguma darbības laikā, izvietojot attiecīgu informāciju Mājas lapā, nodrošina, lai Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātājam būtu pieejama aktuāla informācija par izmaiņām apdrošinātāja juridiskajā formā, nosaukumā, kontaktinformācijā un citā informācijā, kas ir nepieciešama Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā un Labuma guvēja līgumisko saistību izpildei.

11.13. Apdrošinājumaņēmējs Līguma darbības laikā nekavējoties informē Apdrošinātāju par izmaiņām Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai Labuma guvēja kontaktinformācijā vai personas datos, par to iesniedzot Apdrošinātājam rakstveida iesniegumu.

11.14. Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt nepamatoti saņemtas Mūža pensijas vai Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzības atmaksu vai arī par šo summu samazināt turpmākās izmaksājamās Mūža pensijas vai Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzības apmēru, t.sk. gadījumā, ja Apdrošinātājs konstatē viltojumus, nepareizus apgalvojumus vai noklusēšanu, kas ietekmē Mūža pensijas, Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, tā apmēru utt. Šajā gadījumā Apdrošinātājs nosūta Apdrošinātām, Labuma guvējam vai to Mantniekam attiecīgu paziņojumu. Apdrošinātām, Labuma guvējam vai to Mantniekam nepamatoti saņemtā Mūža pensija vai Garantētā izmaksas perioda apdrošināšanas atlīdzība ir jāatmaksā Apdrošinātājam 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc šāda paziņojuma nosūtīšanas.

12. SŪDZĪBU UN STRĪDU IZŠKIRŠANAS KĀRTĪBA

12.1. Līguma noslēgšanā un izpildē Līguma slēdzēji vadās pēc Latvijas Republikā spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.

12.2. Jebkurš strīds vai nesaskaņas saistībā ar šo Līgumu tiek risināts sarunu ceļā. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības savu interešu aizsardzībai iesniegt strīdu izskatīšanai ārpusstiesas ceļā saskaņā ar spēkā esošiem normatīvajiem aktiem. Sūdzības Apdrošinātājam persona var iesniegt sev ērtā veidā, nosūtot uz šādu adresi:

AAS "CBL Life"

Reģ. Nr. 40003786859

Juridiskā adrese: Republikas laukums 2A, Rīga, LV-1010;

E-pasta adrese: life@cbl.lv.

12.3. Apdrošinātājs atbildi uz sūdzībām sniedz 20 (divdesmit) dienu laikā no sūdzības saņemšanas dienas. Ja norādītajā termiņā objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams sniegt atbildi, Apdrošinātājs sniedz informāciju ar pamatojumu atbildes sniegšanas pagarinājuma nepieciešamībai un saprātīgu termiņu, kad tiks sniegta atbilde.

12.4. Iesniedzot sūdzību Apdrošinātājam, par sūdzības iesniedzēju ir jānorāda:

- vārds, uzvārds;
- telefona numurs un e-pasts;
- pretenzijas saturs;
- kad problēma ir radusies;
- sūdzības iesniedzēja vēlmēs situācijas risināšanai.

12.5. Pilna Ierosinājumu un sūdzību izskatīšanas kārtība pieejama pie Apdrošinātāja un mājas lapā www.cbl.lv/life. Ja puses strīdu nevar atrisināt sarunu ceļā, tas tiks izšķirts Latvijas Republikas tiesā pēc piekrišanas. Šādā strīdā tiek piemēroti Latvijas Republikas normatīvie akti.

12.6. Ja Apdrošinātāja sniegtā atbilde uz ierosinājumu vai sūdzību neapmierina, personai ir tiesības vērsties:

12.6.1. Latvijas Republikas Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, ja saskaņā ar Patērētāju aizsardzības likumu klients ir uzskatāms par patērētāju.

12.6.2. Finanšu un kapitāla tirgus komisijā.

13. NODOKĻI UN NODEVAS

13.1. No summām, ko Apdrošinātājs izmaksā saskaņā ar Līgumu, tiek atskaitīti visi nodokļi un nodevas, kas Apdrošinātājam jāietur saskaņā ar izmaksas brīdī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Izmaksājot Mūža pensiju saskaņā ar spēkā esošiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem tiek ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

14. CITI NOTEIKUMI

14.1. Puses apņemas neizpaust Apdrošināšanas līguma ietvaros saņemto informāciju par Apdrošināšanas līguma dalībniekiem vai trešajām personām, kā arī neizmantojot to pretēji pārējo Apdrošināšanas līguma dalībnieku interesēm, izņemot Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus. Apdrošinātājam ir tiesības sniegt ar Apdrošināšanas līgumu saistīto informāciju ekspertiem, kā arī glabāt to Apdrošinātāja datu bāzēs.

14.2. Ja tiek konstatētas pretrunas starp Noteikumiem un Polisē īpaši norādītiem noteikumiem, tad pusēm saistoši ir Polisē norādītie noteikumi.